YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (toinen jaosto)
17 päivänä tammikuuta 2002 *

Asiassa C-423/00,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään G. zur Hausen, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Belgian kuningaskunta, asiamiehenään C. Pochet,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta 9 päivänä joulukuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/82/EY (EYVL 1997, L 10, s. 13) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja koska se ei ainakaan ole ilmoittanut näistä toimenpiteistä komissiolle,

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja N. Colneric sekä tuomarit R. Schintgen (esittelevä tuomari) ja V. Skouris,

julkisasiamies: D. Ruiz-Jarabo Colomer,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 11.10.2001 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut EY 226 artiklan nojalla kanteen, joka on saapunut yhteisöjen tuomioistuimeen 16.11.2000 ja jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta 9 päivänä joulukuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/82/EY (EYVL 1997, L 10, s. 13) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä ja koska se ei ainakaan ole ilmoittanut näistä toimenpiteistä komissiolle.

2 Direktiivin 96/82/EY 24 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan jäsenvaltioiden oli saatettava kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 24 kuukautta sen jälkeen, kun direktiivi oli tullut voimaan, ja ilmoitettava tästä komissiolle viipymättä.

3 Direktiivin 96/82/EY 25 artiklan mukaan mainittu direktiivi tuli voimaan 20. päivänä sen jälkeen, kun se julkaistiin *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*. Koska direktiivi julkaistiin 14.1.1997, se tuli voimaan 3.2.1997 ja sen 24 artiklan 1 kohdan ensimmäisessä alakohdassa säädetty määräaika päättyi 3.2.1999.

4 Koska komissiolle ei ollut viimeksi mainitun määräajan päättymiseen mennessä ilmoitettu sellaisista toimenpiteistä, joita Belgian kuningaskunta olisi toteuttanut noudattaakseen direktiiviä 96/82/EY, ja koska komissiolla ei ollut tiedossa muitakaan seikkoja, joiden perusteella se olisi voinut katsoa kyseisen jäsenvaltion toteuttaneen tältä osin tarvittavia toimenpiteitä, se katsoi, että Belgian kuningaskunta oli jättänyt noudattamatta direktiivin mukaisia velvoitteitaan, ja lähetti Belgian kuningaskunnalle 20.8.1999 päivätyllä kirjeellä virallisen huomautuksen, jossa se kehotti tätä esittämään asiaa koskevat huomautuksensa kahden kuukauden kuluessa.

5 Koska komissio ei ollut tyytyväinen siihen vastaukseen, jonka Belgian hallitus antoi mainittuun viralliseen huomautukseen, se lähetti 21.1.2000 Belgian kuningaskunnalle perustellun lausunnon, jossa se kehotti tätä toteuttamaan direktiivistä 96/82/EY johtuvien velvoitteiden täyttämisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa perustellun lausunnon tiedoksiantamisesta.

6 Vastauksenaan perusteltuun lausuntoon Belgian viranomaiset toimittivat 5.4.2000 päivätyssä kirjeessä komissiolle Vallonian aluehallituksen kannanoton ja totesivat, että liittovaltion viranomaisten sekä Flanderin hallintoalueen ja Brysselin pääkaupunkiseudun hallintoalueen viranomaisten vastaukset toimitettaisiin pian.

7 Vallonian aluehallitus ilmoitti kannanotossaan komissiolle siitä, että Vallonian alueparlamentti oli hyväksynyt liittovaltion, Flanderin hallintoalueen, Vallonian hallintoalueen ja Brysselin pääkaupunkiseudun hallintoalueen välisen yhteistyösopimuksen, joka koski vaarallisista aineista johtuvien suuronnettomuusvaarojen torjuntaa (jäljempänä yhteistyösopimus) ja jonka tarkoituksena oli saattaa direktiivi osaksi Belgian oikeusjärjestystä ja joka oli tarkoitus julkaista viipymättä Moniteur belgessä ja saattaa komission tietoon.

8 Belgian viranomaiset toimittavat 6.7.2000 päivätyssä kirjeessään komissiolle Flanderin ympäristö- ja maatalousministerin tiedonannon, jossa viitattiin yhteistyösopimukseen ja esitettiin ne syyt, joiden perusteella yhteistyösopimuksen olisi katsottava merkitsevän direktiivin 96/82/EY riittävää täytäntöönpanoa. Kyseisessä tiedonannossa täsmennettiin lisäksi, että sopimus tulisi voimaan vasta, kun kaikki neljä sopimuspuolta olisivat sen hyväksyneet, ja että hyväksymismenettelyt oli saatettu kokonaan tai lähes kokonaan päätökseen kolmen hallintoalueen osalta ja liittovaltion tasolla.

9 Belgian viranomaiset antoivat 26.9.2000 päivätyllä kirjeellä komissiolle tiedoksi Flanderin alueparlamentin 17.7.2000 tekemän päätöksen, jolla hyväksyttiin yhteistyösopimus ja joka oli julkaistu Moniteur belgessä 11.8.2000.

10 Koska komissio katsoi, että Belgian hallitus ei ollut antanut sille tiedoksi kaikkia yhteistyösopimuksen hyväksymistä koskevia toimenpiteitä, jotka olivat tarpeen direktiivin 96/82/EY saattamiseksi osaksi Belgian oikeusjärjestystä, se nosti käsiteltävänä olevan kanteen.

11 Belgian kuningaskunta ei kiistä sitä, että kaikkia tarvittavia toimenpiteitä direktiivin 96/82/EY saattamiseksi osaksi kansallista oikeusjärjestystä ei ole toteutettu säädetyssä määräajassa. Belgian kuningaskunta on puolustuksekseen

tyytynyt toteamaan, että valtiollisen toimielinjärjestelmän uudistamisesta 8.8.1980 annetun erityislain mukaan kyseinen täytäntöönpano on edellyttänyt yhteistyösopimuksen tekemistä ja että kyseinen sopimus tulee kuitenkin voimaan vasta sitten, kun kaikki osapuolet ovat sen hyväksyneet.

12 Belgian kuningaskunta on lisäksi täsmentänyt, että mainitusta yhteistyösopimuksesta, jonka Vallonian hallintoalue hyväksyi 16.12.1999, Flanderin hallintoalue 17.7.2000 ja Brysselin pääkaupunkiseudun hallintoalue 20.7.2000, on tehty sen hyväksymistä koskeva lakiehdotus, jonka senaatti hyväksyi 15.3.2001 ja joka toimitettiin seuraavana päivänä edustajainhuoneen käsiteltäväksi.

13 Belgian kuningaskunta ilmoitti 19.6.2001 päivätyllä kirjeellään yhteisöjen tuomioistuimelle vaarallisista aineista johtuvien suuronnettomuusvaarojen torjuntaa koskevan liittovaltion ja Flanderin, Vallonian ja Brysselin pääkaupunkiseudun hallintoalueiden välisen 21.6.1999 tehdyn yhteistyösopimuksen hyväksymisestä 22.5.2001 annetun lain julkaisemisesta (Moniteur belge 16.6.2001, s. 20783).

14 On muistettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan sen arvioiminen, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on tehtävä ottaen huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se on perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä, ja että yhteisöjen tuomioistuin ei voi ottaa huomioon tämän jälkeen tapahtuneita muutoksia (ks. mm. asia C-435/99, komissio v. Portugali, tuomio 12.12.2000, Kok. 2000, s. I-11179, 16 kohta ja asia C-111/00, komissio v. Itävalta, tuomio 11.10.2001, Kok. 2001, s. I-7555, 13 kohta).

15 On kiistatonta, että Belgian kuningaskunta ei ollut ennen perustellussa lausunnossa asetetun kahden kuukauden määräajan päättymistä toteuttanut tarvittavia toimenpiteitä direktiivin 96/82/EY saattamiseksi osaksi kansallista oikeusjärjestystään.

16 Yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi toistuvasti todennut, että jäsenvaltio ei voi myöskään sisäisen oikeusjärjestyksensä oikeussääntöihin, toimintatapoihin tai tilaan, mukaan lukien sen liittovaltiorakenne, vetoamalla perustella sitä, miksi se ei ole noudattanut direktiivissä säädettyjä velvoitteita ja määräaikoja (ks. mm. asia C-236/99, komissio v. Belgia, tuomio 6.7.2000, Kok. 2000, s. I-5657, 23 kohta ja em. asia komissio v. Itävalta, tuomion 12 kohta).

17 Komission nostamaa kannetta on näin ollen pidettävä perusteltuna.

18 Näin ollen on todettava, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut direktiivin 96/82/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

19 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut Belgian kuningaskunnan velvoittamista korvaamaan oikeudenkäyntikulut ja koska Belgian kuningaskunta on hävinnyt asian, se on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (toinen jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuusvaarojen torjunnasta 9 päivänä joulukuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/82/EY mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa kyseisen direktiivin noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.**

2) **Belgian kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Colneric Schintgen Skouris

Julistettiin Luxemburgissa 17 päivänä tammikuuta 2002.

R. Grass

kirjaaja

N. Colneric

toisen jaoston puheenjohtaja